

Reactie Van Hall Larenstein University of Applied Sciences

Internetconsultatie wetsvoorstel internationalisering in balans.

Hogeschool Van Hall Larenstein (HVHL) leidt toekomstige beroepsprofessionals op die gericht kunnen bijdragen aan de transitie die nodig zijn voor klimaatadaptatie en klimaatmitigatie. De hogeschool richt zich in het bijzonder op de duurzame voedselketen, duurzaam waterbeheer en een duurzame leefomgeving. Duurzame verandering op deze onderdelen vereist internationale samenwerking en een breed internationaal perspectief. Bij VHL is daarom de internationale dimensie een vanzelfsprekend onderdeel van het primaire proces van onderwijs en onderzoek. Zo bieden wij perspectief op regionale en (internationale) arbeidsmarkt tekorten in de groene sector en dragen wij bij aan de wereldwijde positionering van Nederland en haar top sectoren.

Het wetsvoorstel internationalisering staat haaks op het datgene wat nodig is om wereldwijd impact te creëren op een meer duurzame en leefbare aarde. Op het vlak van huisvesting internationale studenten, taalbeheersing en het verhogen van de blijf-kans pakt de hogeschool al haar rol om hier op verantwoordelijke wijze mee om te gaan. In andere onderdelen van het wetsvoorstel schaarde de hogeschool zich achter het standpunt de Vereniging Hogescholen. Zij stelt als volgt:

“De VH heeft tegen het voorliggende wetsvoorstel enkele fundamentele bezwaren, die verderop toegelicht zullen worden. De hoofdlijnen daarvan zijn:

- 1. Het wetsvoorstel is voor het hbo niet-proportioneel: de situatie in en de andere aard van het hbo rechtvaardigen niet een dergelijke vergaande ingreep in de systematiek van de wet, waaronder een ingreep in het curriculum. De wet richt zich op de sectoren met lage percentages internationale studenten bachelor (hbo: <8%) en de Associate Degree (verwaarloosbaar) en niet op de masteropleidingen waar de percentages hoger zijn;*
- 2. De effecten van de wet zijn voor een belangrijk deel afhankelijk van de uitwerking in ministeriële regelingen. Deze regelingen kunnen daarna eenzijdig door de huidige of toekomstige minister worden gewijzigd, waardoor de checks en balances ontbreken en het risico op inconsistent beleid ontstaat;*
- 3. De wet in deze vorm is niet-uitvoerbaar en zal hoge uitvoeringskosten met zich meebrengen. De VH merkt voorts op dat dit wetsvoorstel op zich lijkt te staan. Er is geen zichtbare aansluiting op (de inzet van de Nederlandse regering in) Europa, geen aansluiting bij een landelijke kennisagenda met daarbinnen een uitgewerkte strategie op talent en evenmin met de ontwikkeling van het hoger onderwijs in bredere zin.*

Het wetsvoorstel is getiteld Wet Internationalisering in Balans, en beoogt “instrumenten te bieden waarmee [...] de voordelen van internationalisering worden versterkt en de nadelen ervan worden beperkt”. Evenwel ontbreekt in het wetsvoorstel elke uitwerking van het vergroten van de positieve effecten zodat er echt sprake kan zijn van balans.”

Vanuit VHL geven wij aanvullend mee:

- Dit wetsvoorstel veroorzaakt een enorme bureaucratische last, zowel bij de kennisinstelling als de toezienende partijen (CDHO, NVAO etc.).

- De uitvoerbaarheid (zoals de bepaling of onderwijseenheden Engelstalig zijn of niet, het opstellen van nieuw taalbeleid (met instemming medezeggenschapsraad), het komen met een sectorplan (dit alles binnen 6 maanden) is niet realistisch en veroorzaakt een veel te hoge last, terwijl de werkdruk al hoog is.
- De omzettingstermijn van Engelstalig naar Nederlandstalige opleidingen binnen 2 jaar is te kort. Hier gaan 4-5 jarige bachelor studenten die bewust voor deze opleidingen gekozen hebben het dupe worden.
- T.a.v. taalbeheersing valt op het dat het WO/MBO zorgverplichting wordt van een verplichting terwijl ons inziens het zwaartepunt t.a.v. taalbeheersing vooral in het VO/VMBO zou moeten liggen.
- Hoe wordt academisch Nederlands geëvalueerd en ook ingebracht in de vooropleidingseisen van de opleidingen. Academisch Nederlands zit niet in de normeringssystematiek van taalonderwijs, hoe toets je, en wie gaat dit doen?
- Deze wet zet het land behoorlijk op slot en heeft effect op internationale relaties. Met negatieve gevolgen voor de wereldwijde positie van Nederland als kennisland.

Wij zien in dit wetsvoorstel niet duidelijk naar voren komen welke problemen deze zou moeten oplossen. Ook de argumentatie waarom de voorstellen zoals geformuleerd in de wet het meest geschikt zijn en wat de lange termijn effecten zullen zijn (denk ook aan de negatieve effecten zoals reeds bekend uit Denemarken) ontbreken. Er is nog steeds een ernstig tekort aan hoogopgeleide werknemers in Nederland. Ook is keer op keer gebleken dat internationale studenten meer geld opleveren dan zij kosten. En daar waar het onze eigen niche betreft: klimaatverandering is nog steeds niet opgelost en wij hebben onze internationale partners, studenten, docenten en onderzoekers hard nodig om daar nationaal en internationaal onze bijdragen aan te kunnen blijven leveren.